

001	001	66	66	96	96	66	66	26	26	69	69	93	93	61	61	13	13	5	5	4	4	0	0
100	100	98	98	66	66	94	94	92	92	60	60	80	80	85	85	70	70	60	60	55	55	50	50

Maanantaina 1. lokakuuta 2012

MAASEUDUN TULEVAISUUS

5

UUTISET

Hallituksen pääpuolueiden äänestäjät uskovat kuntaliitosten autuuteen

Kokoomusta tai SDP:tä kuntavaalissa äänestävät suhtautuvat kuntaliitoksiin enimmäkseen myönteisesti. Selvimmin eri mieltä ovat perussuomalaisten ja keskustan äänestäjät. Kuntaliitoksissa eri puolilla ovat myös kaupungit ja maaseutu.

.....

Suomalaisista kuntaliitoksiin myönteisesti suhtautuvia on puolitoista kertaa niin paljon kuin kuntaliitosten epäilijöitä, Maaseudun Tulevaisuuden teettämä kysely kertoo.

Luvussa ovat silloin mukana myös ne, joita kuntaliitos ei kosketa enää taikka vielä.

Jos mukaan otetaan vain ne, joiden kotikunnassa uuden kuntaliitoksen mahdollisuus on noussut esiin, kuntaliitosten kannattajia ja vastustajia on jokseenkin yhtä paljon.

Kaupungeissa kannatusta, maaseudulla epäilyä
Kun vastaajia pyydettiin itse määrittelemään, onko heidän kotikuntansa liitoksessa ”keskuskunta” vai ”liittyjä”, paljastui selvä kahtiajako: keskuskuntien asukkaissa on selvästi enemmän kuntaliitoksen kannattajia, liittyjäkunnissa puolestaan vastustajia. Tämä näkyy etusivulla olevasta kuviosta.

Liittyjäkunnissa suhtautuminen mahdolliseen liitok-

seen jakautui samalla tavalla kuin vastaajien arvio liitoksen hyödyistä ja haitoista heidän omaan elämäänsä.

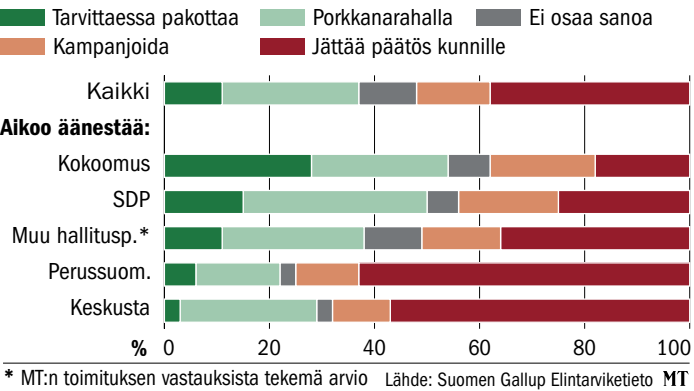
Sen sijaan keskuskuntalaisista kuntaliitoksen kannattajia on kolmannes enemmän kuin niitä, jotka arvelevat itse hyötyvänsä.

Keskuskuntalaisissa on enemmän myös niitä, joilla ei ole mielipidettä kuntaliitoksesta, eikä arviota sen vaikutuksista omaan elämäänsä.

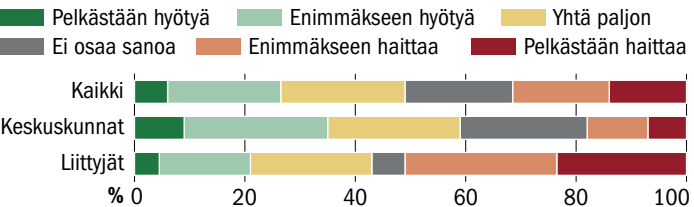
Kuntaliitoksia kannattavat useammin miehet kuin naiset ja iäkkäät useammin kuin nuoret.

Suurin osuus kuntaliitosten vastustajia on perussuoma-

Miten hallituksen tulisi edetä kuntaliitoksissa

Mahdollisen kuntaliitoksen vaikutus omaan elämään*

laisten äänestäjissä. Keskustan äänestäjät sen sijaan jakautuvat kahtia, joskin vastustajia näyttäisi olevan hiukan enemmän.

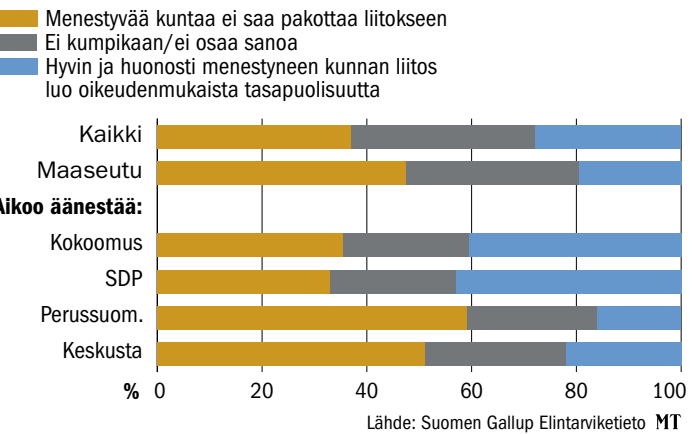
Nämä luvut koskevat kaikkia suomalaisia, ei vain kuntaliitosmahdollisuuden tai -uhan alla eläviä.

Kuvioissa on esitetty myös

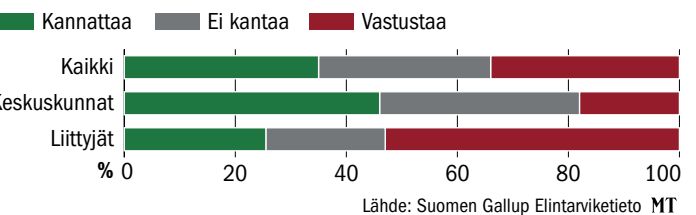
pienempiä puolueita äänestävien mielipidejakauamat. Etenkin RKP:n ja kristillisdemokraattien osalta ne ovat vain suuntaa antavia otoskoon takia.

Hallituksen kannattajat haluavat toimia
Kuntien pakkoliitokset hyväk-

Suhtautumista kuntaliitoksiin kuvaa parhaiten

Mahdollisten kuntaliitoskuntien asukkaiden suhtautuminen liitokseen

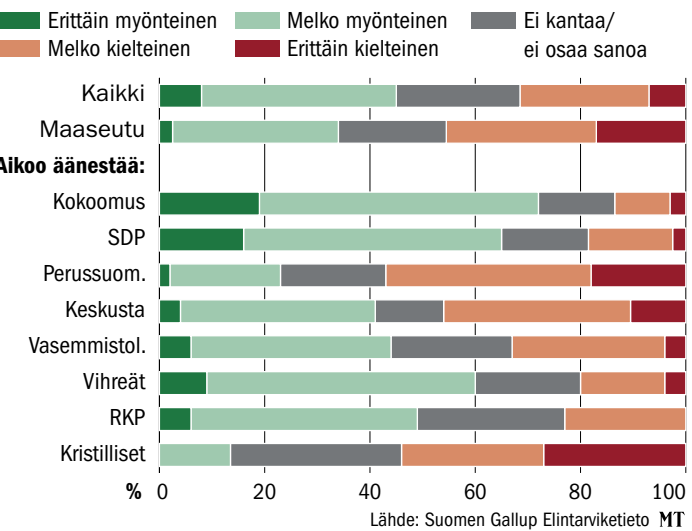
syy joka yhdeksäs suomalaisen. Kokoomusta äänestävästä useampi kuin joka neljäs on sitä mieltä, että hallituksen pitää käyttää tarvittaessa pakkoa.

Yli joka kolmas suomalainen haluaa jättää liitoksista päättämisen yksin kunnille. Sitä mieltä on enemmistö pe-

rus-suomalaisien ja keskustan äänestäjiä.

Sen sijaan selvä enemmistö niistä, joiden kannattamalla puolueella on mahdollisuus sanoa sanottavansa maan hallituksessa, toivovat hallituksen vauhdittavan kuntaliitoksia edes jollain keinoin.

Suhtautuminen kuntaliitoksiin yleensä

Oloja ei haluta tasata kuntaliitoksilla

Suomalaisten enemmistö puolustaa menestyvän kunnan oikeutta jatkaa omillaan. Erityisesti sitä mieltä ollaan maaseutukunnissa.

Hallituspuolueiden äänestäjät ja iäkkäät kallistuvat hieman solidaarisuuden puolelle. Sen sijaan perussuomalaisien ja keskustan äänestäjät eivät pidä kuntaliitoksia oikeana tapana tasata kuntien eroja.

Näin kysely tehtiin
Maaseudun Tulevaisuuden tilaaman kyselyn toteutti Gallup

Elintarviketiето toissa viikon alussa ja sitä edeltäneenä viikonvaihteena. Vastaajia oli 1028.

Koko vastaajajoukkoa koskevat tulokset ovat 95 prosentin varmuudella tilastollisesti luotettavia kolmen prosenttiyksikön heitolla. Osaryhmien vastauksissa virheen mahdollisuus suurenee, kun joukko pienenee.

Vastaajista 60 prosenttia asui kunnassa, jossa mahdollisesta kuntaliitoksesta keskustellaan. Heistä puolet asui oman arvionsa mukaan keskuskunnassa ja joka kolmas mahdollisesti liittyvässä kunnassa.

HEIKKI VUORELA

Kuntauudistus voisi ottaa oppia aluehallinnon remontista

Ensin määriteltiin tehtävät, sitten rakenne ja vasta viimeiseksi pohdittiin aluejako. Näin toimittiin kun aluehallintoa uudistettiin avi- ja elykeskuksiksi vuonna 2010.

Lopputuloksesta tuli kohtalainen ja marssijärjestyksen ansiosta muutos pystyttiin toteuttamaan tiukassa aikataulussa, arvioi aluehallinnon uudistusta pohtinut ja sen ohjausryhmää aikanaan johtanut **Timo Reina**.

Nyt kuntarakennetta uudis-

järjestyksessä. Reina epäilee, kannattaako niin toimia.

”Kuntauudistus on paljon monimutkaisempi ja monin kerroin haastavampi kuin aluehallinnon uudistus”, marraskuussa Hämeen maakuntajohtajana aloitava Reina pohtii.

Tällä hetkellä esimerkiksi vast-

ta pohditaan kuntien tehtäviä, kun samalla jo käydään keskustelua kuntarakenteesta.

Reina tutki aluehallintoa Kunnallisan kehittämissäätiölle.

Uudistus koski 6000 työntekijää
Reinan mielestä aluehallintoa

uudistaneesta projektista eli Alku-hankkeesta kannattaisi ottaa oppia.

”Alku on hyvä vertailukohta, sillä se on tähän mennessä kaikkein suurin toteutettu hallinnon uudistus.”

Uudistus koski lähes kaikkia aluehallintoviranomaisia ja 6000 työntekijää.

Valmistelun aikana kysyttiin osapuolten mielipiteitä ja valmistelu oli avointa. Se toimi.

”Kuntauudistuksen alkuvaiheessa kuntakenttä seurasi katseella, mitä muualla päätettiin. Salaileminen aiheuttaa, että legendat alkavat lentää”, Reina sano.

Aluehallintoa ei voi sivuuttaa
Kuntauudistusta valmistelemissa esityksissä maakuntataso on jätetty täysin huomiotta. Kuntien koon kasvu väistämättä keven-tää aluehallintoa. Nopeimmin muutos vaikuttaisi maakuntaliittoihin.

Täysin aluehallintoa ei kuitenkaan voida sivuuttaa.

”Vaikka kuntia olisi vain 70, eivät ne ole riittävän suuria hoi-

tamaan esimerkiksi erikoissairanhoidoa.”

Myös moni muu sosiaali- ja terveydenhuollon osa-alue sekä ammatillinen koulutus vaativat aluehallinnon mittakaavaa. Lisäksi usean kunnan yhteiset kehittämistehtävät vaativat aluehallintoa.

”Aluehallinnolla on paljon lakisääteisiä tehtäviä, joita on lähes mahdollon hoitaa paikallistasolla”, Reina toteaa.

Eri osissa maata täytyy myös pystyä tekemään erilaisia päätöksiä kehittämisasiissa. Jos esimerkiksi lupa-asioissa haluttaisiin olla tasavertaisia kaikkialla, voitaisiin se tehdä valtakunnallisesti.

”Aluehallinnon idea on, että päätösvaltaa pitää olla alueen tarpeiden mukaan.”

Toisaalta joissain asioissa alueellista harkintavaltaa ei tarvita. Näin on esimerkiksi verotuksessa ja Kansaneläkelaitoksen hoitamissa lupa- ja oikeusturvasasioissa.

Reina arvioi, että kunhan kuntauudistus selkiää, uudistetaan valtion keskushallinto.

AIMO VAINIO

POLITIIKASTA LYHYESTI

Karenssipäivä rankaisee nuoria

Kokoomuksen ehdotus sairauspäivän karenssista vaikuttaisi eniten nuoriin, naisiin ja pienituloisiin, kertoo Työterveyslaitoksen kuntatutkija **Tuula Oksanen**. Lyhyitä sairauspoissaoloja on eniten nuorilla. Sairauspoissaoloja on eniten pienipalkkaisilla ruumiillista työtä tekevilla kuten kodinhoitajilla ja lähihoitajilla.

Kaikki ehdokkaat löytyvät vaalit.fi:stä

Oikeusministeriö on julkaissut kaikkien kunnallisvaalien ehdokkaiden nimet ensimmäistä kertaa avoimena listana verkossa. Tietoja voi etsiä kunnittain, puolueittain ja vaalipiireittäin. Kaksi viime mainittua hakupe-rustetta avautuvat kuntalistan lopusta.

Ehdokkaksiin pääsee käsi-ki vaalit.fi-sivun vasemman laidan linkistä ”Ehdokaslistojen yhdistelmät”.

Datavaalit-sivustolle oli perjantaina uutista kirjoitettaessa työn alla erilaisia graafisia esityksiä, jotka perustuvat oikeusministeriön listoihin.

Sekä ministeriön vaalit.fi-sivua että datavaaleja voi seurata Facebookissa. Datavaalit on vapaaehtoisshanke, jonka tarkoituksena on koota ajankohtaisia vaaleista.

KAJALEENA RUNSTEN
www.vaalit.fi
www.datavaalit.fi

Keskusta haastoi kuntamallin Kokoomusta arvosteltiin keskeltä ja vasemmalta

Puolueet hakivat asemiaan viikonvaihteessa käynnistyneissä vaalikampanjoissa. Keskusta haastoi kokoomuksen paitsi kuntamallissa myös hyvinvointi- ja terveyspalvelujen järjestämisessä. SDP:n entinen puoluesihtööri **Mikael Jungner** syytti kokoomusta uudistusten vastustajaksi.

Vihreiltä kuultiin vanhan tavan vaalilupauksia. Puolue lupaa paljon rahaa muun muassa koulujen ongelmien hoitoon. Puolet kustannuksista jäisi kuntien vastuulle.

Hallituspuolueiden linjauksissa oli eroja myös palvelujen järjestämistavassa. Vasemmisto painottaisi kuntien omaa tuotantoa, kokoomus yksityisten tarjontaa.

Kokoomus vakuutti kuntauudistuksen etenevän raitteillaan. Puolueen vaalistartin askelmerkit sekosivat hivenen, kun valtuusto päätti vastoin puoluehallituksen kantaa vaatia palkatonta päivää sairauslomiin. Kokoomuksen tunnus kun-

tavaaleihin on Suomi-uudistus. Sen osana oleva kuntauudistus ei puheenjohtaja **Jyrki Katai-**sen mukaan ole ”mikään elämää suurempi asia”. Kuntien määrän hän arveli asettuvan jonnekin 90–120 tienoille. Kuntia on nyt 336.

”Uudistus umpikujassa”
Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** tarttui heti Kataisen arvi-oon. Hänen mukaansa hallituksen olisi aika haudata suurkuntahankkeensa, joka ”on pahasti umpikujassa”.

”Edes kokoomuksen ajama-lla 90–120 kunnan mallilla ei pystytty tuottamaan sosiaali- ja terveyspalveluja tasa-arvoisesti koko maassa. Kuntakokoa kasvatamalla ei terveys- ja sosiaalipalveluita turvata.”

Sipilän mukaan keskustan mallilla terveys- ja sosiaalipalvelut saataisiin nopeasti kuntoon koko Suomessa.

”Kokoamalla kuntien voimat yhteen maakunnittain syntyy noin 20 väestöpohjaltaan riit-

KUNTAVAALIT

tävää aluetta terveys- ja sosiaalipalveluiden tehokkaalle järjestämiselle. Mallia tukevat myös Kunnallisanalan kehittämissäätiön tutkimus ja THL:n tutkimukset. Muut palvelut voidaan järjestää kunnissa hyvin ja taloudellisesti kuntakoosta riippumatta”, Sipilä sanoi.

”Kokoomus on ei-puolue”

SDP:n kansanedustaja ja entinen puoluesihtööri Mikael Jungner nimesi kokoomuksen ei-puolueeksi. Hän muistutti kokoomus olleen hallituksessa 21 vuotta viimeisestä 25 vuodesta.

”Pääministeri, presidentti, yhdeksän kymmenestä suurimman kaupungin johtajasta ja

puolet maaherroista ovat kaikki kokoomuksesta. Olisiko valta-puolueen jo aika uudistaa eikä vain puhua siitä”, Jungner kysyi.

Hän väitti keskustan ja SDP:n uudistaneen ”omilla kultakausillaan” Suomea vahvasti.

Koulurauhaa vihreiltä

Vihreiden mielestä koulurauha parantuisi lisäämällä koulukuraattorien ja psykologien määrää. Vihreiden puheenjohtaja **Ville Niinistön** mielestä kunnat olisi velvoitettava palkkaamaan oppilashuoltoon tarpeeksi henkilöä. Tarvittaisiin ainakin yksi kuraattori 800 oppilasta kohti ja yksi psykologi 1500 op-pilaalle.

Satsauksen hintalappu olisi yhdeksän miljoonaa euroa. Kustannukset pitäisi Niinistön mielestä jakaa tasan kunnan ja valtion kesken.

Myös kouluterveydenhoitajien ja -lääkärien määrää koskeva suositus pitäisi Niinistön mielestä muuttaa sitovaksi normik-si.

JOUKO RÖNKÖ

PEKKA FALI

Kuntavaalien lähestyminen näkyy myös toreilla ja turuilla. Kokoomuksen ehdokas Maija Ijäs tarjosi perjantaina kahvia ja omenapiirakkaa Oulunsalon syysmarkkinoilla.